

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Spiretoppen 2023

PLADS I BYEN
DEN BEDSTE

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Vores DNA

Grundstrukturen som er beskrevet i vores pædagogiske læreplan, er i store træk den samme som nu. Vi arbejder fortsat i mindre grupper om formiddagen med en planlagt struktur, genkendelighed, forudsigelighed og rytme gennem dagen. Vores pædagogiske grundlag har ikke ændret sig. Vi arbejder ligeledes med fokus på etablering af udviklende og trygge læringsmiljøer med en vekselvirkning af planlagte vokseninitierede aktiviteter, rutiner og samspil og børneinitierede lege og samspil. Læringsmiljøer forstås som det der er i relationerne, indretningen, de pædagogiske aktiviteter og rutinesituationer. Dette samlede pædagogiske læringsmiljø og brede læringsfællesskaber er børnene en del af fra de træder ind i Spiretoppen om morgenen, til de går hjem om eftermiddagen.

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vores fokus har overordnet handlet om at arbejde med en nysgerrig og undersøgende tilgang til **dagens forskellige læringsrum** med henblik på at videreudvikle **vores organisering og samarbejde med et inkluderende grundsyn i praksis**.

1. Hverdagen med corona i 2020/2021 udfordrede os i forhold til den måde, vi sædvanligvis organiserede os med børnegrupper på tværs, og forældre som kom ind hver morgen m.v. Vores fokus under pandemien var at sikre det gode børneliv, hvor det var de voksnes ansvar at sikre, at alle retningslinjer og restriktioner for hygiejne og brug af legetøj, rum, zoner m.m. blev efterlevet.

Hverdagen efter corona i 2022 var præget af de gode erfaringer, som f.eks. modtagelse af børn ved stuenes hoveddør eller på legepladsen. Disse tiltag har blandt andet været med til at skabe ro og tryghed, med mulighed for fordybelse i leg/aktivitet for de børn som allerede var afleveret.

Vi italesatte og handlede også ud fra en forventning om at forældrene kom ind for at hente deres børn om eftermiddagen. Når vi modtog nye børn/familier, var forældrene naturligvis med på stuen i den første tid.

2. **Væk fra stuetænkning og ind med hustænkning, og nye gruppesammensætninger.** Vi har leget med idéen og eksperimenteret ugentligt med at danne børnegrupper på tværs både ude og inde, og bevæget os fra få og faste samarbejdspartnere på stueplan til flere skiftende samarbejder på tværs af huset

og dagen. Vi har arbejdet bevidst med et fravalg af "sådan har vi altid gjort" logik til organisering og samarbejde ud fra børneperspektiv og pædagogiske mål. Vi har opnået en vis erfaring ift. kortlægning af behov for positionering og roller, aftaler om positionering, og fordeling af roller og opgaver som f.eks. kan være: 1. overblikstilgængelig voksen (øjeblikkontakt, støtte til læreprocesser, interaktion), 2. fordybelsesvoksen, 3. fordybelsesvoksen med f.eks. trækplaster aktivitet, 4. praktisk voksen.

Dette har vi fundet specielt gavnligt for både børn og voksne på legepladsen.

Vi har også benyttet os af piktogrammer som børnene bruger aktivt hver dag til at orientere sig og samtale med andre børn om, hvilken voksen der er i deres gruppe, hvilke børn de skal være sammen med og hvilken aktivitet de skal tilgå. Det giver børnene et overblik og tryghed og de viser med al tydelighed at det er rart at de ved hvad der skal ske om formiddagen.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har god erfaring med at arbejde struktureret og systematisk. Vi er bevidste om, at for fortsat at lykkes med vores organisering og samarbejde - hustænkning og nye gruppesammensætninger, forudsætter det at rammerne er organiseret, og at vi har en forståelse for hinandens arbejde og følelse af fælles ansvar.

Leder er synlig, tilgængelig og aktiv deltagende med en nysgerrig og tillidsfuld tilgang og bidrager med uddybende spørgsmål og undren så flere perspektiver og forståelse bliver foldet ud.

De trygge rammer skaber rum til at alle tør forholde sig nysgerrige og kritiske til egen og andres perspektiver. Alle skal føle sig som betydningsfulde deltagere i vores praksis, og alle skal opleve at blive hørt og forstået. Vi arbejder ud fra en systematisk mødestruktur som bl.a. giver os mulighed for at planlægge og evaluere vores praksis ved:

- Ugentlige stuemøder.
- Månedlige personalemøder.
- Planlagte Ressourceforum møder.
- Planlagte Sprogetværk møder.
- Pædagogisk dag 1 gang om året.
- Vi arbejder med TOPI, sprogvurderinger, handleplaner, SMTTE, observationer, praksisfortællinger som redskaber for evaluering.

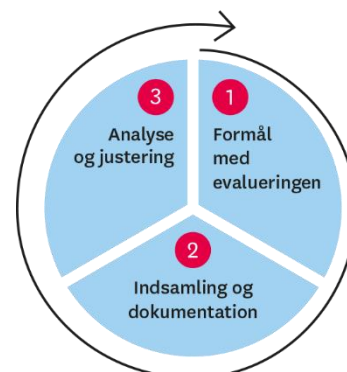
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har på personalemøder og pædagogisk dag genbesøgt vores lokale pædagogiske læreplan, og haft reflekterende dialoger om vores pædagogiske forståelse og tilgang til:

- Vores børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring samt hvordan børnefællesskaber kommer til udtryk og bliver omsat i hverdagen.
- Om hvorvidt, og i så fald hvordan Spiretoppen hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø.
- Samarbejdet med forældrene om børns læring, trivsel og udvikling.
- Arbejdet med børn i udsatte positioner.

Vores pædagogiske forståelse og tilgang fungerer som pejlemærker for hvad vi tillægger betydning, og som vi ønsker at navigere efter i hverdagen, og som giver os et fælles sprog. Når vi kobler vores pædagogiske forståelse og tilgang til vores konkrete adfærd, afprøver vi om det har substans. Hvad vi oplever, der er vigtigt og har betydning, bliver afspejlet i vores adfærd. F.eks. Hvad giver vi opmærksomhed? Hvordan prioriterer vi?

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side f.eks.:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Trin 1: Formålet med vores evaluering var at blive klogere på hvorvidt vi skaber et bedre læringsrum med ro, tryghed og voksennærvær for børnene, når vi beder forældrene om at aflevere deres børn ved stuer-nes indgange, fremfor som tidligere, før pandemien, at forældrene kom med ind i garderoberne og på stuerne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Trin 2: Observationer foretaget af leder og pædagog over en uge på samme stue mandag – fredag kl. 8.00 – 9.30. Observationerne blev herefter indsamlet og gennemgået på et personalemøde for at vi sammen kunne analysere og blive klogere på, om vores målsætning, antagelser, indsatser, tegn og effekter gav børnene en bedre morgen- og formiddagsstund på stuerne.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Trin 3: Vi lærte at vores antagelser som bl.a. var at "barnet får ro, tryghed og mulighed for fordybelse i leg samt grobund for kvalitetsrelationer børnene imellem med færre forstyrrelser" blev bekræftet, når vi som indsats sikrer at forældrene afleverer ved stuer-nes indgange, og at vi som tegn og effekt kan se at børnene har nemmere ved at tage afsked med forælderen, at træde ind på en rolig stue, at sige godmorgen til medarbejderen og efterfølgende have nemmere ved at deltage og fordybe sig i længerevarende lege.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Trin 3: Evalueringen styrkede os i vores tro på, at vi i vores pædagogiske praksis skaber bedre læringsrum/miljøer, når vi formår at skabe rolige og trygge afleveringssituationer. Vi giver børnene bedre betingelser for at udvikle venskaber og fordybelse når de træder ind i en rar og rolig atmosfære i Spiretoppen. Vi tager afsæt i, at barnets læring og udvikling er afhængig af den ramme barnet tilbydes, og at en god start på dagen er mindst lige så vigtig for børnenes trivsel og udvikling, som andre tidspunkter på dagen. Vi gør derfor stadig brug af dette tiltag med opbakning fra forældrene og forældrebestyrelsen.

I forbindelse med vores beslutning om at fortsætte med ovenstående, skrev jeg til forældrene at det var et tiltag som vi havde valgt at fortsætte med da det havde en god effekt for børnene.

Fra 1. marts 2022 gælder disse retningslinjer vedr. aflevering om morgenen og afhentning af jeres børn om eftermiddagen

Mette Wilhardt (Leder - Børnehuset Spiretoppen) til Hele Spiretoppen

24. feb. 2022

Kære forældre,

Ud fra en evaluering med afsæt i erfaringer fra pandemien, er medarbejdere og forældrebestyrelsen blevet enige om, at Spiretoppen arbejder ud fra følgende retningslinjer i forbindelse med aflevering og afhentning af jeres børn:

For børnehavestuerne Gulerødder og Grønærter gælder:

- Vi holder fast i udeaflæveringer om morgenen. I afleverer som hidtil jeres barn ved stueindgangen.
- Om eftermiddagen bedes I til gengæld komme indenfor i huset og på stuerne. Det betyder at I endelig igen kan se og mærke jeres børns virkelighed i institutionen. Desuden kommer ansvaret for jeres børns garderober tilbage til jer forældre.

For vuggestuen Radiserne gælder:

- I/forældre bedes komme indenfor og hjælpe jeres barn af med overtøjet i garderoben, for derefter at aflevere jeres barn ved stueindgangen. Medarbejderne kan således blive på stuen med børnene og dermed tage imod de nyankomne børn i garderoben/ved stueindgangen. Dette skaber ro og færre forstyrrelser på stuen.
- Om eftermiddagen bedes I til gengæld komme indenfor i huset og på stuerne. Det betyder at I endelig igen kan se og mærke jeres børns virkelighed i institutionen. Desuden kommer ansvaret for jeres børns garderober tilbage til jer forældre.

Dette er gældende fra den 1. marts 2022.

Bedste hilsner,

Mette

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Hver stue og grupper på tværs poster fotos og et kort skriv om børnenes oplevelser og samspil i dagligdagen til forældrene via aula. Dette er med til at give forældrene et indblik i børnenes hverdag, og en fornemmelse af børnenes spirende venskaber, relationer, samspil m.m., og en forståelse for hvad grupperne på tværs arbejder med.

Leder skriver et månedligt nyhedsbrev til alle forældre og medarbejdere via aula. I nyhedsbrevet orienterer leder om husets overordnede emner, tiltag, status over nytilkomne børn/familier og personalesituation m.m.

Forældrebestyrelsen bliver inddraget efter behov. Leder, personale og bestyrelse bruger desuden forældrebestyrelsesmøderne til at samarbejde og gå i dialog om det pædagogiske læringsmiljø og børnenes muligheder for at udvikle sig bedst muligt, diverse tilsyn, evalueringer, nye tiltag m.m.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil gerne sætte mere fokus på børn og risikofyldt leg.

Forskning viser, at der er mange personlige og kropslige gevinster for børn ved at lege på kanten af det farlige.

Vi bruger BOB kompendiet (børn og bevægelse) i vores dagligdag med lege som udfordrer og styrker børnene, men som også er instrueret med opskrifter til legene, og som ikke er risikofyldte.

Vi kunne godt tænke os at udfordre vores egen tvivl og usikkerhed, og reflektere kritisk over egen praksis med henblik på at blive klogere og udvikle børnenes læringsrum, når det handler om børn og risikofyldt leg.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

For at kunne arbejde med fokus på børn og risikofyldt leg forudsætter det at vores evalueringskultur fortsat er organiseret og struktureret med en høj grad af tillid, psykologisk tryghed, samarbejdsevne og mod på at lære nyt. Tvivl og usikkerhed er et vilkår i vores pædagogiske arbejde, og i stedet for at skubbe den fra os, vil vi byde tvivlen velkommen. Vores fokus- og evalueringsarbejde vil fortsætte som hidtil skiftevis på stuemøder, personalemøder evt. med brug af dialogkort til fælles refleksion, i praksis og til pædagogisk dag.

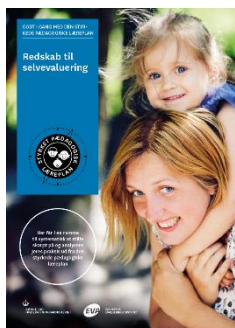

Hvordan vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil fortsat arbejde med fokus på vores evalueringer og læreplanstemaer og justere i dem undervejs, så de beskriver det pædagogiske læringsmiljø, som vi tilbyder børnene og os selv.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC